

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ "ВАСИЛ ЛЕВСКИ", ГРАД ДОЛНИ ЧИФЛИК

гр. Долни чифлик, област Варна, ул. "Трети март" 15, тел.: 051422765, e-mail: info-400126@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ

ДИРЕКТОР: **Д. ЯНЕВА**

ПРАВИЛНИК ЗА ДЕЙНОСТТА

НА СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ”,

ГРАД ДОЛНИ ЧИФЛИК

УЧЕБНА 2026/2027 ГОДИНА

СЪДЪРЖАНИЕ:

ГЛАВА ПЪРВА - ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

ГЛАВА ВТОРА – ПРЕДУЧИЛИЩНО И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ

Раздел първи – **Общи разпоредби на предучилищното образование**

Раздел втори – **Видове училищно образование. Степени, етапи и видове училищно образование**

Раздел трети – **Училищна подготовка – същност и съдържание**

Раздел четвърти – **Учебен план**

Раздел пети – **Организационни форми на училищното образование**

Раздел шести – **Учебно и неучебно време**

Раздел седми – **Форми на обучение**

Раздел осми – **Оценяване на резултатите от обучението на учениците**

Раздел девети – **Завършване на клас, етап и степен на образование**

Раздел десети – **План-прием. Постъпване и приемане на ученици**

ГЛАВА ТРЕТА – ДЕЦА И УЧЕНИЦИ

Раздел първи – **Основни права и задължения**

Раздел втори – **Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците**

Раздел трети – **Санкции на учениците**

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА - РОДИТЕЛИ

ГЛАВА ПЕТА – УЧИТЕЛИ, ДИРЕКТОРИ И ДРУГИ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

Раздел първи – **Общи положения**

Раздел втори – **Права и задължения**

ГЛАВА ШЕСТА – ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ. ОРГАНИ ЗА ПОДПОМАГАНЕ РАЗВИТИЕТО НА УЧИЛИЩЕТО

Раздел първи – **Министерство на образованието**

Раздел втори – **Регионално управление на образованието**

Раздел трети – **Орган на местното самоуправление**

Раздел четвърти – **Директор**

Раздел пети – **Педагогически съвет**

Раздел шести – **Обществен съвет**

Раздел седми – **Настоятелство**

ГЛАВА ШЕСТА – ФИНАНСИРАНЕ И ИМУЩЕСТВО

Раздел първи – **Финансиране**

Раздел втори – **Имущество**

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. Този правилник урежда устройството, функциите и управлението на СУ „Васил Левски”, град Долни чифлик.

Чл. 2. С настоящия правилник се създават необходимите условия и предпоставки за реализиране на основните цели и задачи на учебно-възпитателния процес, конкретно за условията на училището, произтичащи от **Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) и Държавните образователни стандарти (ДОС)**.

Чл. 3. Образованието е светско, регулира се от ДОС и не допуска налагането на идеологически и религиозни доктрини на учениците, както и на дискриминация на основата на пол, народност, етническа принадлежност и религия.

Чл. 4. (1) Всеки има право на образование и може да повишава образованието и квалификацията си чрез учене през целия живот съгласно чл. 12 от ЗПУО.

(2) Приобщаващото образование е неизменна част от правото на образование.

Чл. 5. (1) Предучилищното образование е задължително от учебната година, която е с начало в годината на навършване на 5-годишна възраст на детето.

(2) Училищното образование е задължително до навършване на 16-годишна възраст и започва от учебната година, която е с начало в годината на навършване на 7-годишна възраст на детето.

(3) Училищното образование може да започне и от учебната година с начало в годината на навършване на 6-годишна възраст на детето по преценка на родителя и при готовност за училище, удостоверена при условия и по ред, определен в ДОС за предучилищното образование.

(4) Началото на училищното образование може да се отложи с една учебна година, когато здравословното състояние на детето не позволява постъпването в I клас, установено по ред, определен в ДОС за предучилищното образование.

Чл. 6. Задължителното предучилищно и училищно образование е безплатно за децата и учениците.

ГЛАВА ВТОРА

ПРЕДУЧИЛИЩНО И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ

Раздел първи

Общи разпоредби на предучилищното образование

Чл. 7. (1) Предучилищното образование полага основите за учене през целия живот, като осигурява физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческото развитие на децата, отчитайки значението на играта в процеса на педагогическото взаимодействие.

(2) В училище задължителното предучилищно образование се осъществява при условията и по реда на ЗПУО, ДОС за предучилищното образование и на ДОС за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване.

Чл. 8. Децата постъпват в училище не по-рано от учебната година, която започва в годината на навършване на 5-годишната им възраст.

Чл. 9. (1) Предучилищното образование се организира в учебни години.

(2) Учебната година в предучилищното образование започва на 15 септември и е с продължителност 12 месеца. В случай че 15 септември е почивен ден, тя започва на първия следващ работен ден.

(3) Учебната година включва учебно и неучебно време.

Чл. 10. (1) Учебното време през учебната година е в периода от 15 септември до 30 юни на следващата календарна година.

(2) Учебното време се състои от учебни седмици и учебни дни.

(3) Учебното време се организира в педагогически ситуации. Броят и продължителността на педагогическите ситуации се определят с ДОС за предучилищното образование.

Чл. 11. (1) Педагогическото взаимодействие в предучилищното образование се организира в основни и в допълнителни форми.

(2) Педагогическата ситуация е основна форма на педагогическо взаимодействие.

(3) Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие са дейности, които се организират от учителя на групата извън педагогическите ситуации съобразно потребностите и интересите на децата.

Чл. 12. Предучилищното образование се осъществява по образователните направления по ред определен с ДОС за предучилищното образование.

Чл. 13. В края на предучилищното образование се издава удостоверение за задължително предучилищно образование по ред, определен с ДОС за предучилищното образование.

Раздел втори

Видове училищно образование. Степени, етапи и видове училищно образование

Чл. 14. (1) Според степента училищното образование е основно и средно.

(2) Обучението за придобиване на основно образование се осъществява от I до VII клас включително в два етапа, както следва:

1. Начален - от I до IV клас включително, и
2. Прогимназиален - от V до VII клас включително.

(3) Обучението за придобиване на средно образование се осъществява от VIII до XII клас включително в два етапа, както следва:

1. Първи гимназиален - от VIII до X клас включително, и
2. Втори гимназиален - от XI до XII клас включително.

Чл. 15. (1) Според подготовката училищното образование в СУ е общо и профилирано.

(2) Общото образование се осъществява в основната степен чрез обучение за придобиване на общообразователната и разширената подготовка.

(3) Профилираното образование се осъществява в средната степен чрез общообразователната и разширената подготовка – в първи гимназиален етап, и чрез общообразователната и профилираната подготовка – във втори гимназиален етап, където може да се осъществява и чрез разширената подготовка.

Раздел трети

Училищна подготовка - същност и съдържание

Чл. 16. (1) Училищната подготовка е съвкупност от компетентности - знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на ученика в следващ клас, етап и/или степен на образование и свързани с постигане на целите на училищното образование.

(2) Училищната подготовка се придобива чрез обучение по учебни предмети или модули.

Чл. 17. (1) Общообразователната подготовка обхваща следните групи ключови компетентности:

1. Компетентности в областта на българския език;
2. Умения за общуване на чужди езици;
3. Математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите;
4. Дигитална компетентност;
5. Умения за учене;
6. Социални и граждански компетентности;
7. Инициативност и предприемчивост;
8. Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество;
9. Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт.

(2) Общообразователната подготовка се придобива чрез изучаването на общообразователни учебни предмети.

(3) Целите, съдържанието и характеристиките на общообразователната подготовка, както и общообразователните учебни предмети по ал. 2 се определят с ДОС за общообразователната подготовка.

Чл. 18 Въз основа на държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка министърът на образованието и науката утвърждава учебни програми по всеки общообразователен учебен предмет за всеки клас, в които се конкретизират компетентностите на учениците като очаквани резултати от обучението.

Чл. 19. Общообразователната подготовка в основната степен на образование е еднаква за всички видове училища и се придобива чрез изучаване на едни и същи общообразователни учебни предмети и с един и същ брой учебни часове за всеки от тях, определени с ДОС за учебния план.

Чл. 20. (1) Разпределението на общообразователните предмети за придобиване на общообразователна подготовка в средната степен на образование по класове, както и броят на учебните часове за изучаването на всеки от тях за всеки клас и етап от средната степен се определят в рамкови учебни планове, утвърдени в зависимост от вида на образованието и според спецификата и формата на обучението.

(2) Рамковите учебни планове по ал. 1 се определят с ДОС за учебния план.

Чл. 21. (1) Разширената подготовка обхваща компетентности, които развиват и усъвършенстват отделни компетентности от общообразователната подготовка.

(2) Разширената подготовка се придобива чрез изучаване на общообразователни учебни предмети по чл. 76, ал. 2 от ЗПУО, предвидени за изучаване в процеса на училищното образование, както и на учебни предмети по чл. 76, ал. 1, 3, 4 и 5 от ЗПУО.

(3) Учебните предмети, чрез които се придобива разширената подготовка в конкретното училище, се определят с училищния учебен план в зависимост от интересите на учениците и възможностите на училището.

(4) Съдържанието на разширената подготовка по съответния учебен предмет за съответния клас, с изключение на учебните предмети по чл. 76, ал. 1, 2, 3 и 4 от ЗПУО, се определя с учебни програми, утвърдени от директора на училището.

Чл. 22. (1) Профилираната подготовка обхваща задълбочени компетентности в даден профил, определени с ДОС за профилираната подготовка.

(2) Профилът е комплекс от профилиращи учебни предмети, два от които се определят с ДОС по ал. 1, а останалите се определят от училището с училищните учебни планове и са едни и същи за XI и XII клас.

- (4) Профилираната подготовка се придобива във втори гимназиален етап на средното образование чрез изучаване на профилиращите учебни предмети, включени в съответния профил.
- (5) Всеки профилиращ учебен предмет се състои от задължителни и избираеми модули. Модулът е самостоятелно обособена част от съответния профилиращ учебен предмет.
- (6) Задължителните модули по всеки профилиращ учебен предмет се определят от ДОО за профилираната подготовка.
- (7) Въз основа на ДОО за профилираната подготовка Министърът на образованието и науката утвърждава учебни програми за задължителните модули.
- (8) Чрез избираемите модули се придобиват компетентности, определени в учебни програми, утвърдени от Директора на училището. Учебните програми може да се разработват в сътрудничество с висши училища и с представители на работодателите и на юридически лица с нестопанска цел.
- (9) Целите, съдържанието и характеристиките на профилираната подготовка, както и условията за определяне на профилиращите предмети се уреждат с ДОО за профилираната подготовка.

Чл.23. (1) Професионалната подготовка обхваща компетентности, необходими за придобиване на професионална квалификация, както и за придобиване на правоспособност за професии, упражняването на които изисква такава, включително за упражняване на регулирани професии.

(2) Професионалната подготовка осигурява постигането на ДОО за придобиване на квалификация по професия в двата гимназиални етапа на средната степен на образование.

(3) Професионалната подготовка за всяка професия е обща, отраслова, специфична и разширена и включва обучение по теория и практика на професията.

(4) Целите, съдържанието и характеристиките на видовете професионална подготовка се определят в закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 24. (1) Допълнителната подготовка обхваща компетентности, отговарящи на интересите на учениците и подкрепящи развитието на заложените им.

(2) Учебните предмети, модулите и дейностите, чрез които се придобива допълнителната подготовка, се предлагат от училището в зависимост от възможностите му, избират се от учениците според интересите им и се определят с училищните учебни планове.

(3) Съдържанието на допълнителната подготовка, с изключение на учебните предмети по чл. 76, ал. 1, 2, 3 и 4 от ЗПУО, се определя в учебни програми, утвърдени от директора на училището.

Раздел четвърти

Учебен план

Чл. 25. (1) Учебният план разпределя учебното време между учебните предмети или модули за придобиване на училищната подготовка.

(2) Структурата на учебния план обхваща три раздела:

1. Раздел А - задължителни учебни часове;
2. Раздел Б - избираеми учебни часове;
3. Раздел В - факултативни учебни часове.

Чл.26. В задължителните учебни часове се осъществява обучение за придобиване на общообразователната подготовка.

Чл. 27. (1) В избираемите учебни часове се осъществява обучение за придобиване на разширената подготовка.

(2) В избираемите учебни часове може да се изучават и учебните предмети по чл. 76, ал. 1, 2, 3, 4 и 5 от ЗПУО.

Чл. 28. Във факултативните учебни часове се осъществява обучение за придобиване на допълнителната подготовка.

Чл. 29. (1) Държавният образователен стандарт за учебния план определя рамкови учебни планове по класове, етапи и степени на образование в зависимост от вида на образованието и спецификата и формите на обучението.

(2) Рамковият учебен план съдържа:

1. Броя на учебните седмици по класове;
2. Наименованията на учебните предмети и/или модулите, включени в раздел А;
3. Годишния брой на учебните часове, определени за изучаването на всеки от учебните предмети и/или модулите, включени в раздел А, по класове, етапи и степени на образование;
4. Общия годишен брой на избираемите учебни часове в раздел Б;
5. Максималния годишен брой на факултативните учебни часове в раздел В.

Чл. 30. (1) Извън часовете по чл. 87, ал. 2 и 3 от ЗПУО в учебния план се включва за всеки клас, за всяка учебна седмица и по един учебен час за организиране и провеждане на спортни дейности, утвърдени от министъра на образованието и науката по предложение на министъра на младежта и спорта, както и по един учебен час на класа.

(2) Часът на класа се използва за последователно развитие на класа, за патриотично възпитание и за изграждане на граждански компетентности, включително чрез ученическото самоуправление.

(3) Организирането и провеждането на спортни дейности по ал. 1 се осъществява от педагогически специалисти в областта на физическото възпитание и спорта с професионална квалификация "учител" или "треньор" по даден вид спорт.

(4) Обучението и дейностите по ал. 1 може да се осъществяват в блок от часове в зависимост от проблематиката и от потребностите на учениците от паралелката.

Чл. 31. (1) Въз основа на рамковия учебен план училището разработва училищен учебен план съобразно интересите на учениците и възможностите си.

(2) Училищният учебен план съдържа седмичния брой часове по учебни предмети.

(3) Училищният учебен план се утвърждава по паралелки за всяка учебна година освен в случаите, предвидени в държавния образователен стандарт за учебния план.

(4) Училищният учебен план се приема от педагогическия съвет и се утвърждава със заповед на директора, като не може да се променя през учебната година.

(5) Училищния учебен план на училището със споразумение по чл.28, ал.3 от ЗПУО се съгласува с висшето училище се приема и утвърждава по реда на ал.4.

Чл. 32. (1) Въз основа на училищния учебен план се разработва индивидуален учебен план за учениците в индивидуална форма на обучение, както и при необходимост за:

1. Учениците със специални образователни потребности;

2. Учениците с изяви дарби.

(2) Индивидуалният учебен план по ал. 1 се утвърждава със заповед на директора и изпълнението му се контролира ежесечно от регионалното управление на образованието.

(3) Индивидуалният учебен план за учениците със сензорни увреждания може да включва и раздел Г - учебни часове, предвидени за изучаване на специалните учебни предмети.

(4) Индивидуалният учебен план се разработва за учебна година с изключение на случаите, предвидени в ДОС за учебния план.

(5) Индивидуалният учебен план може да определя разпределение на учебното време по един или по повече учебни предмети, което е различно от рамковия и училищния учебен план.

(6) Индивидуалният учебен план на учениците със специални образователни потребности може да съдържа само част от учебните предмети, определени в рамковия или в училищния учебен план.

(7) За обучението по всеки предмет от индивидуалния учебен план екипът за подкрепа за личностно развитие разработва индивидуална учебна програма, която се утвърждава от директора на училището.

(8) Индивидуалната учебна програма по ал. 7 за учениците със специални образователни потребности се разработва въз основа на рамкови изисквания, определени с ДОС за приобщаващото образование.

Чл. 33. (1) Всеки има право да завърши определен клас по училищния учебен план, по който е започнал да се обучава в същото училище.

(2) Лицата, прекъснали обучението си, продължават по училищния учебен план, действащ през учебната година, от която обучението продължава.

Раздел пети

Организационни форми

Чл. 34. (1) Училищното образование се организира в последователни класове.

(2) Класовете се означават с римски цифри във възходящ ред.

(3) Продължителността на обучението в един клас е една учебна година за всички форми на обучение с изключение на случаите, предвидени в ЗПУО.

Чл. 35. (1) Учениците, записани за обучение в даден клас в дневна форма на обучение, в зависимост от броя им се организират в паралелки или групи.

(2) Паралелките от един клас се обозначават с буквите на българската азбука, които се поставят след номера на класа.

(3) В зависимост от особеностите на учебния предмет или модул паралелката може да се дели на групи или да се организират сборни групи от различни паралелки от един клас или от различни класове.

(4) Когато в един и същ клас са записани ученици с различна етническа принадлежност, не се допуска обособяването им в паралелки въз основа на етническата им принадлежност.

(5) Не се допуска обособяването в паралелки или групи на учениците със специални образователни потребности, които се обучават интегрирано по индивидуален учебен план.

(6) Когато на места, определени с държавния или допълнителния план-прием, са записани ученици от един и същ клас с различна етническа принадлежност за обучение в един и същ профил, не се допуска обособяването им в паралелки въз основа на етническата им принадлежност.

Чл. 36. Условието и редът за определяне на броя на паралелките в училището, броя на учениците в тях, деленето на паралелките на групи, както и за организиране на индивидуално обучение на ученик от паралелка се определят с ДОС за финансирането на институциите и в съответствие с ДОС за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центрове за подкрепа за личностно развитие.

Раздел шести

Учебно и неучебно време

Чл. 37. (1) Училищното образование се организира в учебни години.

(2) Учебната година включва учебни срокове, учебни седмици, учебни дни и учебни часове, както и ваканции.

(3) Учебната година е с продължителност 12 месеца и започва на 15 септември. В случай, че 15 септември е почивен ден, тя започва на първия следващ работен ден.

(4) Броят на учебните седмици в една учебна година и разпределението им по класове се определят с ДОС за учебния план.

(5) Учебните срокове и тяхната продължителност, продължителността на учебната седмица, продължителността на учебните часове, както и ваканциите се определят с ДОС за организацията на дейностите в училищното образование.

Чл. 38. (1) Организацията на учебния ден е полудневна и целодневна.

(2) Училището организира целодневна организация на учебния ден за учениците от I до IV клас при желание на родителите, както и от V до VII клас при желание на родителите и съобразно възможностите на училището.

(3) Условието и редът за организиране и провеждане на полудневната и целодневната организация на учебния ден се определят с ДОС за организацията на дейностите в училищното образование.

Чл. 39. (1) Учебният ден включва учебни часове и почивки между тях.

(2) Продължителността на учебните часове и почивките между тях се определят с ДОС за организацията на дейностите в училищното образование.

(3) Общият брой задължителни и избираеми учебни часове за една учебна седмица не може да е по-малък от 22 и по-голям от 32 учебни часа.

(4) Конкретният брой задължителни и избираеми учебни часове по класове се определя с ДОС за учебния план.

Чл. 40. За всяка учебна година министърът на образованието и науката определя със заповед:

1. началото и края на ваканциите с изключение на лятната;
2. неучебните дни;
3. началото и края на втория учебен срок.

Чл. 41. (1) Учебни дни може да се определят за неучебни или неучебни дни - за учебни, със заповед на министъра на образованието и науката.

(2) В случай на разместване на почивните дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни за учениците, съответно обявените работни дни са учебни, освен когато учениците са във ваканция.

(3) В случай на извънредни или непредвидени обстоятелства или за деня на честване на празника на общината кметът на общината след уведомяване на началника на регионалното управление на образованието може да обявява до три учебни дни за неучебни в една учебна година за училища на територията на общината.

(4) Директорът на училището след решение на педагогическия съвет може да обявява до три учебни дни в една учебна година за неучебни, но присъствени, за което уведомява началника на регионалното управление на образованието.

(5) Неучебни са и дните, в които образователният процес в училището е временно преустановен по задължително предписание на компетентен орган, определен с нормативен акт.

(6) Когато поради извънредни обстоятелства присъственият образователен процес в училището е преустановен, както и в случаите по ал.1, 3 и 5, дните са учебни, ако са създадени условия за обучение на учениците от разстояние в електронна среда при условията и по реда на чл.115 а, ал.1, 4 и 5 от ЗПУО.

Раздел седми

Форми на обучение

Чл. 42. (1) Форми на обучение в СУ:

1. Дневна;
2. Самостоятелна;

(2) Ученикът не може да се обучава в две или повече форми на обучение едновременно.

Чл. 43. (1) Формата на обучение се избира от ученика при спазване изискванията на ЗПУО.

(2) Формата на обучение се препоръчва от екипа за подкрепа за личностно развитие за:

1. Ученик, ненавършил 16 години, чиято възраст надхвърля с повече от три години възрастта за съответния клас;
2. Лице, навършило 16 години, което постъпва за първи път в училище;
3. Лице, прекъснало обучението си за повече от три последователни учебни години;
4. Лице, което не може успешно да завърши един и същ клас повече от три учебни години;
5. Ученик, който променя формата на обучение в случаите по чл. 112, ал. 5 от ЗПУО;
6. Ученик със специални образователни потребности.

(3) Препоръката по ал. 2 се изготвя след оценка на потребностите от обучение на лицето и при осигуряване защита на интересите на останалите ученици от паралелката.

(4) При препоръка по ал. 2, която предлага промяна от дневна в индивидуална форма на обучение на ученик със специални образователни потребности, регионалният екип за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности към регионалните центрове за подкрепа извършва допълнителна специализирана оценка и изразява становище относно потвърждаване или отхвърляне на препоръката. Окончателният избор за формата на обучение се прави от ученика или родителя при условията на ЗПУО.

Чл. 44. (1) Обучението в дневна форма се организира в паралелки и групи.

(2) Обучението в самостоятелна форма се организира за отделен ученик.

Чл. 45. (1) В самостоятелната форма може да се обучават:

1. Ученици в задължителна училищна възраст, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, издаден от съответната експертна лекарска комисия, определена в Закона за здравето, не могат да се обучават в дневна форма;
2. Ученици в задължителна училищна възраст – по желание на ученика или родителя, по реда на чл. 12, ал.2;
3. Ученици с изявени дарби;
4. Лица, навършили 16 години;

(2) Самостоятелна форма на обучение не може да се организира за ученици по чл. 49, ал. 1 т. 1.

(3) Самостоятелната форма включва самостоятелна подготовка и изпити за определяне на годишни оценки по учебните предмети от училищния учебен план.

(4) При самостоятелна форма на обучение се прилага училищният учебен план за дневна форма.

(5) Учениците по ал. 1, т. 2, които се обучават в самостоятелна форма по желание на родителите и не постигат необходимите компетентности в съответния клас, продължават обучението си при спазване на изискванията на този закон в друга форма на обучение по чл. 106, препоръчана от екипа за подкрепа за личностно развитие.

(6) Самостоятелна форма на обучение за учениците по ал. 1 т. 2 се организира след решение на експертна комисия, създадена към регионалното управление на образованието.

(7) За провеждането и организацията на самостоятелната форма на обучение за учениците по ал. 1, т. 2 съответствие с изискванията на този закон се осъществява контрол на всеки учебен срок от експертната

комисия към РУО по ал. 6. В комисията задължително участва представител на Агенцията за социално подпомагане.

Чл. 46. (1) Организацията на обучението в дневна, самостоятелна форма на обучение, както и обучението от разстояние в електронна среда и условията и редът за преминаване от една форма на обучение в друга се уреждат с ДОС за организацията на дейностите в училищното образование.

(2) Оценяването в различните форми на обучение се извършва при условията и по реда на ДОС за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

Раздел осми

Оценяване на резултатите от обучението на учениците

Чл. 47. (1) Оценяването е процес на установяване и измерване на постигнатите резултати от обучението и нивото на подготвеност на учениците за бъдещата им реализация.

(2) Основните цели на оценяването са:

1. Диагностика на индивидуалните постижения и на напредъка на ученика и определяне на потребностите му от учене и на областите, в които има нужда от подкрепа;
2. Мониторинг на образователния процес за прилагане на политики и мерки, насочени към подобряване качеството на образование.

(3) Оценяване се извършва:

1. В процеса на обучение;
2. В края на клас или на етап от степен на образование;
3. При завършване на степен на образование.

Чл. 48. (1) Оценяването се извършва чрез текущи изпитвания и изпити.

(2) Текущите изпитвания се осъществяват в процеса на обучение, като част от тях са въз основа на проекти. Те са инструмент за обратна връзка и за мотивация за учене. В резултат на текущите изпитвания се поставят текущи оценки и брой точки, въз основа на които се формират срочни или годишни оценки.

(3) Оценката е показател за степента, в която компетентностите, постигнати от учениците в резултат на обучението, съответстват на определените с ДОС за общообразователната подготовка и/или с учебната програма по съответния учебен предмет или модул за съответния клас.

(4) За учениците със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуална учебна програма, оценката е показател за степента, в която са постигнати компетентностите, заложиени в нея.

(5) Не се поставят оценки по учебните предмети, модули или дейности, предвидени за изучаване във факултативните часове от училищния учебен план.

(6) Изпитите са:

1. Приравнителни;
2. За определяне на срочна или на годишна оценка по учебен предмет;
3. За промяна на оценката;
4. За установяване степента на постигане на компетентностите, определени в учебната програма по учебен предмет за определен клас;
5. За установяване степента на постигане на компетентностите, определени с ДОС за общообразователната и профилирана подготовка;
6. Държавни зрелостни.

Чл. 49. (1) В зависимост от оценяващия оценяването може да е:

1. Вътрешно - когато оценката се поставя от обучаващия учител;
2. Външно - когато оценката се поставя от комисия или от лице, различно от обучаващия учител.

(2) В зависимост от организацията и обхвата си оценяването в процеса на училищното обучение може да е:

1. Национално - обхваща ученици от един клас в цялата страна;
2. Регионално - обхваща ученици от един клас в рамките на една или няколко области;
3. Училищно - обхваща ученици от един клас в рамките на отделно училище;
4. Групово - обхваща част или всички ученици от една или повече паралелки;
5. Индивидуално - за отделен ученик.

(3) В края на IV, VII и X клас се провежда национално външно оценяване за установяване степента на постигане на компетентностите за съответния етап, определени с ДОС за общообразователната подготовка.

(4) Министерството на образованието и науката въвежда механизъм за публичност, прозрачност и ежегоден анализ на резултатите от националните външни оценявания, който се използва за разработване на политики и мерки за гарантиране на устойчиво повишаване на качеството на образованието.

(5) Форматът на националното външно оценяване по ал. 3, учебните предмети, по които то се извършва, както и условията и редът за организацията и провеждането му се определят с ДОС за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

Чл. 50. (1) Оценката съдържа качествен и количествен показател.

(2) Оценките, които може да се поставят, са "отличен (6)", "много добър (5)", "добър (4)", "среден (3)", "слаб (2)".

(3) В случаите когато количественият показател не се определя като цяло число, качественият показател се определя при условията на ДОС за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

(4) Когато се използват други количествени показатели, те се приравняват към оценките по ал. 2.

(5) Оценките от националното външно оценяване в края на VII и в края на X клас, както и от държавните зрелостни изпити и от държавния изпит за придобиване на професионална квалификация може да се изразяват само с количествени показатели - в брой точки, без да се приравняват към оценките по ал. 2.

(6) На учениците от I до III клас включително не се поставят количествени оценки.

(7) На учениците със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуална учебна програма, се поставят оценки само с качествен показател, който може да са: "постига изискванията", "справя се" и "среща затруднения".

(8) Когато се установи, че учениците по ал. 7 са постигнали изискванията на учебната програма по учебен предмет от училищния учебен план, се поставя оценка с количествен показател и по този учебен предмет и обучението по индивидуална учебна програма се преустановява.

Чл. 51. Основните компоненти на оценяването, видовете и формите на оценяване, както и организацията, условията и редът за извършването му се определят с ДОС за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

Раздел девети

Завършване на клас, етап и степен на образование

Чл. 52. (1) Ученик завършва успешно клас, ако има годишни оценки най-малко "среден (3)" по всички учебни предмети или модули, предвидени в училищния учебен план за съответния клас в задължителните и в избираемите учебни часове.

(2) Ученик, успешно завършил определен клас, продължава обучението си в следващия клас.

(3) Ученик в началния етап на основно образование продължава обучението си в следващия клас независимо от годишните си оценки по изучаваните учебни предмети, ако се обучава в дневна, индивидуална, самостоятелна, дистанционна или комбинирана форма и неговата възраст е съответната за този клас или я надхвърля, но с не повече от три години.

Чл. 53. (1) Ученик, който има годишна оценка "слаб (2)" по учебен предмет или модул, полага изпит за промяна на оценката по учебния предмет или модул при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

(2) В случаите по ал. 1 ученик, който не се е явил или не е положил успешно изпита за промяна на оценката, повтаря класа.

Чл. 54. (1) Учениците от I до III клас включително, които не са усвоили компетентностите, заложили в учебната програма за съответния клас, както и учениците от IV клас, които имат годишна оценка "слаб (2)" по учебен предмет, не полагат изпити за промяна на оценката и не повтарят класа, ако са се обучавали в дневна, индивидуална, самостоятелна, дистанционна или комбинирана форма и възрастта им е съответната за този клас или я надхвърля, но с не повече от три години.

(2) За учениците по ал. 1, с изключение на тези, които са се обучавали в самостоятелна форма, задължително се организира допълнително обучение по време на лятната ваканция при условия и по ред, определени със заповед на директора на училището. При необходимост допълнителното обучение може да продължи и през следващата учебна година.

Чл. 55. Ученик от XII клас, който има годишна оценка "слаб (2)" по един или по няколко учебни предмета или модула и не се е явил или не е положил успешно изпити за промяна на оценката, не повтаря класа. Той може да се явява на изпити за промяна на оценката без ограничения на броя изпитни сесии при условия и по ред, определени с ДОС за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

Чл. 56. (1) Ученик със специални образователни потребности не повтаря класа.

(2) За обучението на ученик със специални образователни потребности, който има годишна оценка "слаб (2)" по учебен предмет, по преценка на екипа за подкрепа за личностно развитие в следващия клас може да се разработва индивидуална учебна програма по съответния учебен предмет.

(3) В случаите по ал. 2, когато за ученика не е разработена индивидуална учебна програма по учебния предмет, по който има оценка "слаб (2)", през следващата учебна година той полага изпит за промяна на оценката по този учебен предмет.

Чл. 57. Ученик, който е в самостоятелна форма, при повтаряне на класа се обучава и се явява на изпити само по учебните предмети или модули, по които има оценка "слаб 2".

Чл. 58. (1) На учениците, завършили обучението си в I, II и III клас, се издава удостоверение за завършен клас.

(2) Извън случаите по ал. 1 завършено обучение в определен клас се удостоверява с ученическа книжка.

Чл. 59. (1) Учениците, завършили обучението си в IV клас, получават удостоверение за завършен начален етап на основно образование.

(2) Документът по ал. 1 дава право на продължаване на обучението в прогимназиалния етап на основно образование.

Чл. 60. (1) Учениците, завършили успешно VII клас, придобиват основно образование, което се удостоверява със свидетелство за основно образование. Свидетелството дава право за продължаване на обучението в следващата степен на образование, както и на обучение за придобиване на професионална квалификация.

(2) Учениците по чл. 48, ал. 7, завършили обучението си в VII клас, получават удостоверение за завършен VII клас, което им дава право да продължат обучението си в VIII клас и на професионално обучение.

Чл. 61. (1) Учениците, завършили успешно X клас, получават удостоверение за завършен първи гимназиален етап на средно образование, което им дава право да продължат обучението си във втори гимназиален етап на средно образование и на обучение за придобиване на професионална квалификация.

(2) Учениците по чл. 120, ал. 7, завършили обучението си в X клас, получават удостоверение за завършен X клас, което им дава право да продължат обучението си в XI клас и на професионално обучение.

(3) Учениците по ал. 1 и 2, които се обучават и за придобиване на професионална квалификация, освен документа по ал. 1 и 2 получават и съответните документи, издадени при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 62. (1) Учениците, успешно завършили XII клас, стават зрелостници и придобиват право да се явят на държавни зрелостни изпити и на държавен изпит за придобиване на професионална квалификация.

(2) Зрелостниците, обучавани по училищен учебен план, който осигурява профилирана подготовка, придобиват средно образование след успешно полагане на задължителен държавен зрелостен изпит по учебния предмет Български език и литература и на задължителен държавен зрелостен изпит по профилиращ учебен предмет.

(3) Зрелостниците, обучавани по училищен учебен план, който осигурява професионална подготовка, придобиват средно образование след успешно полагане на задължителен държавен зрелостен изпит по учебния предмет Български език и литература и на задължителен държавен изпит за придобиване на професионална квалификация – по теория и практика на професията.

Чл. 63. Придобиването на средно образование се удостоверява с диплома за средно образование, в която се вписва и общият успех. Дипломата за средно образование е окончателна и дава право за продължаване на образованието или за професионално обучение.

Чл. 64. Учениците не може да повтарят успешно завършен клас и повторно да придобиват образование от една и съща степен в училищата, освен в случаите, предвидени в нормативен акт.

Чл. 65. Условията и редът за завършване на определен клас и определен етап от степента на образование и за преминаване в следващ клас или етап от степента на образование се определят най-късно до началото на съответната учебна година на съответния клас или етап.

Раздел десети

План-прием. Постъпване и преместване на ученици

Чл. 66. (1) Учениците постъпват в училище съобразно определения с училищния, с държавния и с допълнителния държавен план-прием.

(2) Училищният план-прием определя броя на местата, на които учениците постъпват в първия от класовете на началния и/или на прогимназиалния етап. Този брой може да се променя от директора в следващите класове в съответствие с реално записаните ученици.

(3) Държавният план-прием определя броя на местата, на които се приемат учениците в паралелките за профилирана подготовка в VIII клас;

(4) Допълнителният държавен план-прием определя броя на местата, на които учениците, завършили първия гимназиален етап на средно образование от обединените училища, се приемат в паралелките за профилирана подготовка.

Чл. 67. (1) Училищният план-прием се определя преди началото на учебната година от директора на училището при условията и по реда на ДОС за организацията на дейностите в училищното образование и

при спазване на ДОС за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие.

(2) Държавният план-прием се утвърждава за всяка учебна година със заповед на началника на регионалното управление на образованието

(3) Допълнителният държавен план-прием се утвърждава за всяка учебна година със заповед на началника на регионалното управление на образованието.

(4) Държавният план-прием по ал. 2, т. 1 и допълнителният държавен план-прием по ал. 3, се утвърждават след съгласуване с финансиращия орган.

Чл. 68. (1) Приемането на учениците в I клас не може да се извършва въз основа на проверка на способностите им.

(2) Приемането на учениците в VIII клас в училище се извършва въз основа на резултатите от националното външно оценяване.

Чл. 69. Условищата и редът за приемане и преместване на учениците от I до XII клас се определят с ДОС за организацията на дейностите в училищното образование.

Чл. 70. (1) При преместването си учениците от I до VII клас включително не полагат приравнителни изпити.

(2) При преместването си учениците от VIII до XII клас включително полагат приравнителни изпити, когато училищните учебни планове на приемащото училище и училището, от което ученикът се премества, са разработени въз основа на различни рамкови учебни планове.

ГЛАВА ТРЕТА **ДЕЦА И УЧЕНИЦИ**

Раздел първи **Основни права и задължения**

Чл. 71. (1) Децата, съответно учениците имат следните права:

1. Да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и сигурна среда;
2. Да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес;
3. Да избират профила и професията;
4. Да избират между учебните предмети или модули, предложени от училището за изучаване в избираемите и във факултативните учебни часове;
5. Да получават библиотечно-информационно обслужване;
6. Да получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си;
7. Да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
8. Да бъдат информирани и консултирани във връзка с избора на образование и/или професия;
9. Да участват в проектни дейности;
10. Да дават мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите и за факултативните учебни часове;
11. Чрез формите на ученическо самоуправление да участват в обсъждането при решаване на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т. ч. училищния учебен план;
12. Да получават съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на мнението си по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността;
13. Да бъдат поощрявани с морални и материални награди.

(2) Учениците участват в училищния живот и в организационното развитие на училището чрез различни форми на ученическо самоуправление на ниво паралелка и училище.

1. Във всеки клас се избират до двама представители на ученическия съвет на класа, като избора се извършва чрез явно или тайно гласуване.

2. Всеки клас избира един от представителите на ученическия съвет на класа, който става член на Ученическия съвет на училището.

(3) Учениците имат право да получават стипендии при условия и по ред, определени от Министерския съвет.

Чл. 72. (1) Учениците имат следните задължения:

1. Да присъстват и да участват в учебните часове и занимания;

2. Да съхраняват авторитета на училището и училищната общност и да допринасят за развитие на добрите традиции;

3. Да зачитат правата, честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо и психическо насилие;

4. Да спазват правилата за добронамерено общуване и културно поведение;

5. Да показват уважение с поведението си към личността на учителя;

6. Да не правят обидни изказвания или проявяват агресивно поведение спрямо членовете на училището (ругатни, унижаващи достойнството думи, злобни подигравки, жестове, считани за обидни и физическо насилие във всякакъв вид);

7. Да не напускат сградата и района на училището през учебния процес, освен във времето на голямото междучасие (20 мин. след втори учебен час);

8. Да не нарушават утвърдената организация на работа в училище, да се спазва настоящия правилник, нормите на поведение в училище и обществото и законите на страната;

9. Да опазват материално-техническата база и чистотата на територията на училището, когато увреди училищното имущество да го възстанови в срок най-късно до 5 дни или да заплати цената по възстановяването му;

10. Да проявяват внимателно и грижовно отношение към по-малките ученици;

11. Да се явяват в часовете по физическо възпитание и спорт със спортно облекло и да носят необходимите материали за часовете по Изобразително изкуство и Технологии и предприемачество;

12. Да спазват указанията на охраната при нормална и екстремна обстановка в сградата и района на училището;

13. Да представят медицинска бележка на класния ръководител при отсъствие по болест в деня, в който се завръщат на училище. Вслучай на закъснение от страна на ученика, родителят представя медицинската бележка в срок до 3 дни. При закъснение медицинските бележки няма да се признават;

14. С мотивирано заявление да уведомяват предварително класния ръководител за отсъствия по семейни причини до 15 учебни дни в една учебна година, но не повече от 5 дни наведнъж;

15. Заявлението по ал. 1 т. 14 се подава преди отсъствието на ученика, ако това е невъзможно, родителят уведомява класния ръководител в първия ден от отсъствието на ученика от училище.

16. Да носят училищната униформа и другите отличителни знаци на училището, когато такива са предвидени, или да се явяват в училището с облекло и във вид съгласно изискванията на училищния правилник;

17. Да не участват в хазартни игри на територията на училището;

18. Да не употребяват или внасят наркотични вещества и алкохол в училище, по време на учебни часове и училищни мероприятия;

19. Да не пушат. В училището пушенето е абсолютно забранено, както на територията на училищната сграда, така и в двора, в разположените в близост кафенета, сгради и тротоари;

20. Да не носят оръжие, както и други предмети, които са източник на повишена опасност;

21. Да носят ученическата си лична карта в училище и извън него;

23. Да представят на своите родители и на педагогическите специалисти ученическата си книжка и бележника за кореспонденция;

24. Да спазват правилата за поведение в паралелката и в училището;

25. Да спазват правилника за дейността на институцията;

26. Да не възпрепятстват със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове;

27. Да не използват мобилните си телефони по време на учебните часове, изключение се допуска, когато се налага използването на електронни платформи с образователна цел, след дадени указания от преподавател по време на учебния час.

28. Забранява се влизането, придвижването и паркирането на електрически превозни средства (тротинетки) на територията на училището.

Чл. 73. (1) Неизпълнението на задълженията в този правилник е нарушение на училищната дисциплина.

1. При отсъствие на ученик от един учебен час учителят уведомява класния ръководител, който след края на часа е длъжен да потърси от родител, настойник или друго, посочено от последните лица информация за ученика.

2. При един ден неизвинени отсъствия – в края на деня се уведомява родителят и се обсъждат мерки за преодоляване на поведението на ученика. При неизвинени отсъствия – информацията задължително се описва в дневника на класа стр. «Бележки».

3. При 7 неизвинени отсъствия се налага санкция „Забележка“:

- уведомява се родителят с писмо, в което последният бива информиран за предстоящите наказания – спиране на детски надбавки.

- ако има информация за проблем се уведомява териториална структура на АЗД към ДСП.

4. При 15 неизвинени отсъствия – «Предупреждение за преместване в друго училище», което се гласува на ПС.

4.1 Писмо до МКБППМН, в което се описва причината за наказанието, посочва се, че отсъствията са направени поради несериозно отношение на ученика и/или родителите към учебния процес.

5. При 20 неизвинени отсъствия – «Преместване в друго училище», уведомяване на родителите за предстоящото наказание, гласуване на ПС.

Чл. 74. (1) Ученикът може да отсъства от училище по уважителни причини:

1. По медицински причини, за което в училището се изпраща по електронен път медицински документ от лекар или от лекар по дентална медицина;

2. Поради участие в други дейности извън процеса на училищното образование, като състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други, при представяне на документ от спортния клуб, в който ученикът членува, от организаторите на дейностите, от институцията, от името на която участва в тях, и след потвърждение от родителя;

3. До 15 учебни дни в една учебна година с мотивирано заявление от родителя до класния ръководител, но не повече от 5 дни наведнъж;

(2) Заявлението от ал. 1 т. 3 се подава преди отсъствието на ученика, а ако това е невъзможно, родителят уведомява класния ръководител в първия ден от отсъствието на ученика от училище.

(3) Отсъствията на ученик от учебни занятия по уважителни причини се извиняват с медицински документ, представен до 3 дни след връщането му на училище, или чрез уведомително писмо от родителя /настойника/, които се съхраняват от класния ръководител до края на учебната година.

(4) Закъснение на ученика за учебен час до 20 минути се отчита като половин отсъствие, а закъснение на ученика за учебен час с повече от 20 минути - като едно отсъствие.

(5) За ученик допуснал 5 неизвинени отсъствия в училище в рамките на месец, детските надбавки ще бъдат спирани за срок от една година.

(6) За ученик, обучаван в дневна форма и допуснал **над 25% неизвинени отсъствия по даден учебен предмет** за учебен срок, директорът на училището по предложение на педагогическия съвет определя със заповед условията и реда за оценяване знанията и уменията за завършване на учебния срок.

(7) За ученик, обучаван в дневна форма, чиито отсъствия не позволяват оформяне на срочна или годишна оценка по един или няколко учебни предмета, директорът на училището по предложение на педагогическия съвет определя със заповед реда и условията за оценяване на знанията и уменията за завършване на учебния срок и/или учебната година.

(8) В случаите, когато ученикът не се яви на определената дата за полагане на изпит за определяне на срочна оценка, се насрочва втора дата за полагането му, която не може да бъде по-късно от две седмици след приключване на учебния срок. Когато ученикът не се яви и на втората дата, срочна оценка по учебния предмет не се поставя, а ученикът полага изпит за определяне на годишна оценка по съответния учебен предмет.

(9) За допуснатите отсъствия класният ръководител своевременно писмено уведомява родителя или настойника на ученика. Броят на отсъствията на ученика се отбелязва в дневника на класа и веднъж месечно се вписва в електронния дневник.

(10) Броят на отсъствията на ученика се отбелязва в дневника на класа.

Чл. 75. (1) Ученик е този, който е записан в училище за обучение за завършване на клас.

(2) Ученик се отписва от училището, когато:

1. Се премества в друго училище;
2. Се обучава в дневна форма и не е посещавал училище по неуважителни причини за период, по-дълъг от два месеца;
3. Се обучава в самостоятелна форма и не се е явил да положи съответните изпити в три поредни сесии.

(3) В случаите по ал. 2, т. 2 и 3, когато ученикът е в задължителна училищна възраст, директорът на училището уведомява съответната общинска или районна администрация, регионалното управление на образованието и органите за закрила на детето.

Раздел втори

Подкрепа за личностно развитие на учениците

Чл. 76. (1) Училището като образователна институция осигурява подкрепа за личностно развитие на децата и учениците съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги.

(2) Училището разработва и прилага цялостни политики за:

1. Подкрепа за личностно развитие на детето и ученика;
2. Изграждане на позитивен организационен климат;
3. Утвърждаване на позитивна дисциплина;
4. Развитие на училищната общност.

(3) Изграждането на позитивен организационен климат изисква създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.

(4) При работата с децата и с учениците училището основава дейността си на принципа на позитивната дисциплина, който се свързва с мерки и подходи, гарантиращи изслушване на детето и ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

(5) При работата с учениците училището основава дейността си на принципа на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях. Тези мерки се прилагат към всички ученици в обща класна стая по ред, определен в ДОС за приобщаващото образование.

Чл.77.(1) Училището има Етичен кодекс на училищната общност, който се приема от представители на педагогическия съвет, обществения съвет, настоятелството и на ученическото самоуправление.

1. Етичният кодекс се създава от екип, включващ по двама представители на обществения съвет, настоятелството, педагогическия съвет и трима представители на ученическия съвет на училището.

2. Етичният кодекс се представя за приемане и одобрение пред педагогическия съвет в училището и пред обществения съвет.

3. Етичният кодекс бива утвърден от директора на училището.

(2) Етичният кодекс се изготвя по достъпен и разбираем за учениците начин и се поставя на видно място в училищната сграда.

(3) Етичният кодекс се публикува на интернет страницата на училището.

Чл.78.(1) В системата на предучилищното и училищното образование се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията на учениците.

(2) Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик.

(3) За реализиране на общата и допълнителната подкрепа в училището работят педагогически съветник.

(4) Общата подкрепа за личностно развитие се предоставя от учителите и от други педагогически специалисти.

(5) Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя в зависимост от плана за подкрепа на детето или ученика, в който се определят конкретните дейности за допълнителната подкрепа за личностно развитие и необходимите специалисти за предоставянето на подкрепата.

Чл. 79. Общата подкрепа за личностно развитие включва:

1. Екипна работа между учителите и други педагогически специалисти;
2. Допълнително обучение по учебни предмети;
3. Допълнително консултиране по учебни предмети;
4. Кариерно ориентиране;
5. Занимания по интереси;
6. Грижа за здравето;
7. Превенция на обучителните затруднения;
8. Поощряване с морални и материални награди;
9. Дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение.
10. Логопедична работа;

Чл. 80. Екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти включва:

1. Обсъждане на дейностите за обща подкрепа, обмяна на информация и на добри педагогически практики;
2. Провеждане на регулярни срещи за преглед и обсъждане на информация за обучението развитието на ученика, набелязване на конкретни мерки за обща подкрепа за отделни ученици.

Чл. 81. Допълнителното обучение по учебни предмети - е насочено към ученици, които имат системни пропуски по даден учебен предмет и/или за които се препоръчва такова обучение в плана за подкрепа и се провежда в учебни дни извън часовете по училищния учебен план, то е с обща продължителност от 60 до 120 учебни часа годишно, може и по време на лятната ваканция с обща продължителност не повече от 80 учебни часа.

Чл. 82. Допълнително консултиране се предоставя от учителите по предмети ежеседмично в рамките на учебната година. Директорът на училището утвърждава график в началото на учебната година в който се определя приемно време и място на всеки учител, поставя се на видно място в сградата на училището. Класните ръководители информират родителите за възможностите за допълнително консултиране по учебните предмети. Времето за допълнително консултиране е част от работното време на учителите.

Чл. 83. Кариерното ориентиране в училищното образование включва взаимнодопълващи се дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда.

Чл. 84. (1) Заниманията по интереси се организират за развитието на личностни качества и компетентности на учениците, за социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, образованието за устойчиво развитие, както и за придобиване на умения за лидерство.

(2) Заниманията по интереси се организират приоритетно в тематичните направления: „Дигитална креативност“, „Природни науки“, „Математика“, „Технологии“, „Изкуства и култура“, „Гражданско образование“, „Екологично образование и здравословен начин на живот“, „Спорт“. Като „Дигитална креативност“, „Природни науки“, „Математика“ и „Технологии“ са не по-малко от 40 на сто от общия годишен брой часове за организирани занимания по интереси в училището.

(3) Изборът на занимания по интереси се извършва чрез проучване на желанията на учениците въз основа на анкета;

(4) Извършване на анализ на потребностите на учениците;

(5) Организиране на заниманията по интереси:

1. Седмичния брой часове и/или на модулен принцип за организиране на занимания по интереси, средно да включва не по-малко от два часа седмично по броя на учебните седмици, съгласно разработен времеви график от ръководителя на групата с разпределение на темите.

2. Часовете за занимания по интереси не формират и не допълват нормата за задължителна преподавателска работа.

3. Училището осигурява разнообразие от занимания по интереси в часовете за занимания по интереси в рамките на целодневната организация на учебния ден.

4. Учителите в групи за целодневна организация подпомагат ръководителите на групи за занимания по интереси, когато тези занимания се провеждат в рамките на целодневната организация на учебния ден.

Чл. 85. Грижата за здравето се осигурява чрез гарантиране на достъп на учениците до медицинско обслужване и програми, свързани със здравното образование, здравословно хранене, първа долекарска помощ и други.

Чл. 86. (1) Учениците се поощряват с морални и с материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност при условия и по ред, определени с ДОС за приобщаващото образование.

(2) Директорът на институцията след решение на педагогическия съвет със заповед може да учредява награди за децата и учениците.

Чл. 87. (1) Училището осъществява дейности по превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес.

(2) Видовете и съдържанието на дейностите по превенция на тормоза и насилието са подчинени на обща училищна политика, разработват се самостоятелно от училищната общност и може да включват:

1. Обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му;
2. Използване на посредник при разрешаване на конфликт в училище;
3. Консултиране на с педагогически съветник;
4. Създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти;
5. Насочване на ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;
6. Разглеждане на теми от глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование в часа на класа;
7. Индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество);
8. Участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училищната общност;
9. Партньорство с родителите;

Чл. 88. Логопедична работа включва:

1. Превенция на комуникативните нарушения и на обучителни трудности;
2. Диагностика на комуникативните нарушения;
3. Терапевтична дейност при установени индикации за комуникативни нарушения;
4. Консултативна дейност с учители и родители на деца и ученици с комуникативни нарушения.

Чл. 89. (1) Допълнителната подкрепа за личностно развитие включва:

1. Работа с дете и ученик по конкретен случай;
2. Психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
3. Осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
4. Предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;
5. Ресурсно подпомагане.

(2) Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на деца и ученици:

1. Със специални образователни потребности;
2. В риск;
3. С изявени дарби;
4. С хронични заболявания.

(3) Видът и формите на обучение, както и конкретните дейности за допълнителната подкрепа за личностно развитие се определят с план за подкрепа на детето или ученика. Планът за подкрепа за децата и учениците по ал. 2, т. 1 определя и часовете за ресурсно подпомагане.

Чл. 90. (1) Допълнителната подкрепа се предоставя въз основа на оценката на индивидуалните потребности, която се извършва от екип за подкрепа за личностно развитие в училище.

(2) Екипът по ал. 1 осъществява и допълнителната подкрепа по чл. 86, ал. 1, т. 1.

(3) Екипът за подкрепа за личностно развитие се създава със заповед на директора за определен ученик по чл. 86, ал. 2.

(4) В състава на екипа за подкрепа за личностно развитие задължително се включва психолог или педагогически съветник, както и логопед. В екипа може да се включват и други специалисти, както и представители на органите за закрила на детето и на органите за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

(5) Екипът за подкрепа за личностно развитие работи съвместно с родителите, а при необходимост и с регионалните центрове за подкрепа за процеса на приобщаващото образование и/или с центровете за подкрепа за личностно развитие.

Чл. 91. Екипът за подкрепа за личностно развитие в училище:

1. Идентифицира силните страни на ученика, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване;
2. Извършва оценка на индивидуалните потребности на ученика;
3. Изготвя и реализира план за подкрепа;
4. Извършва наблюдение и оценка за развитие на всеки конкретен случай;
5. Изпълнява и други функции, предвидени в ДОС за приобщаващото образование.

Раздел трети

Разрешаване на спорове между участниците в образователния процес с методите на медиацията

Чл. 92. Образователния процес включва и възпитание и социализация на учениците в училище.

Чл. 93. В изпълнение на основните цели на предучилищното и училищното образование за: интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всяко дете и на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му; придобиване на компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация и активен граждански живот в съвременните общности; придобиване на компетентности за прилагане на принципите за устойчиво развитие; формиране на устойчиви и мотивация за учене през целия живот; придобиване на компетентности за разбиране и прилагане на принципите на демокрацията и правова държава, на човешките права и свободи, на активното и отговорното гражданско участие; формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин; формиране на толерантност и уважение към правата на децата, учениците и хората с увреждания; придобиване на компетентности за разбиране и прилагане на принципите, правилата, отговорностите и правата, които произтичат от членството в Европейския съюз, при взаимодействието на участниците за постигането им и при необходимост се използват алтернативни методи за разрешаване на определени конфликтни ситуации.

Чл. 94. Участието в процедурата по медиация в училището е доброволно, при спазване на правилата и дейностите в Правилник за дейността на центъра по медиация в училище и приложените към него документи.

Раздел четвърти

Санкции на учениците

Чл. 95. (1) За неизпълнение на задълженията, определени в ЗПУО, в нормативните актове по неговото прилагане и в правилника за дейността на училището, след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на учениците може да се налагат следните санкции:

1. Забележка – **при 7 неизвинени отсъствия;**
2. Предупреждение за преместване в друго училище/ друг клас в същото училище – **при 15 неизвинени отсъствия;**
3. Преместване в друго училище – **при 20 неизвинени отсъствия;**

(2) Когато ученикът възпрепятства провеждането на учебния процес - явява се в училище с облекло или с вид, които са в нарушение на Правилника за дейността на училището, ученикът се наказва с включване в дейности в полза на училището:

1. Почистване на училищния двор – по райони, според изработен график от координационен съвет;
2. Участие в помощ на институцията за предстоящи инициативи за празници, обичаи, базари и други.
- (3) Когато ученикът се яви в училище с облекло или във вид, които са в нарушение на правилника за дейността на училището, както и когато състоянието му не позволява да участва в учебния процес, той се отстранява от училище до отпадане на основанието за отстраняването му.
- (4) Веднага след приключването на учебния час по ал. 2 или след отстраняването на ученика по ал. 3 се предприемат дейности за мотивация и за преодоляване на проблемното поведение и се уведомява родителят.
- (5) За ученика с наложена санкция се осигуряват и дейности за превенция и преодоляване на проблемно поведение.

Чл. 96. (1) Санкцията "преместване в друга паралелка в същото училище" не се прилага, когато това се прилага на ученици 11 до 12 клас.

- (2) Мерките по чл. 92, ал. 2 и 3, както и санкциите "предупреждение за преместване в друго училище" и "преместване в друго училище" не се налагат на учениците в класовете от началния етап.
- (3) Санкцията "преместване в друго училище" се налага за тежки или системни нарушения.
- (4) Санкции не се налагат на ученици, когато поведението им е резултат от увреждане или нарушение на здравето, посочено в медицински документи.

Чл. 97. (1) За едно нарушение не може да бъде наложена повече от една санкция по чл. 92, ал. 1. Мерките по чл. 92, ал. 2 и 3 се налагат независимо от санкциите по чл. 92, ал. 1.

- (2) Видът на санкцията се определя, като се отчитат причините и обстоятелствата при извършване на нарушението, видът и тежестта му, както и възрастовите и личностните особености на ученика.
- (3) Санкциите по чл. 92, ал. 1 може да се налагат и за допуснати неизвинени отсъствия: по чл. 92, ал. 1, т. 1 – над 5 неизвинени отсъствия; по чл. 92, ал. 1, т. 2 – над 10 неизвинени отсъствия; по чл. 92, ал. 1, т. 3, 4 и 5 може да се налагат за допуснати повече от 15 неизвинени отсъствия за учебната година.

Чл. 98. (1) Санкциите са срочни.

- (2) Сроктът на санкциите е до края на учебната година.
- (3) Когато санкциите "преместване в друга паралелка в същото училище", "предупреждение за преместване в друго училище" и "преместване в друго училище" са наложени до 30 учебни дни преди края на втория учебен срок, те влизат в сила от началото на следващата учебна година.

Чл. 99. (1) Санкциите "забележка" и "преместване в друга паралелка в същото училище" се налагат със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител, а всички останали санкции - със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет.

- (2) Мярката по чл. 92, ал. 3 се налага със заповед на директора.

Чл. 100. (1) За откриване на процедура по налагане на санкциите по чл. 92, ал. 1 директорът задължително уведомява родителя, а в случаите по чл. 92, ал. 1, т. 3 и т. 4 и съответните териториални структури за закрила на детето.

- (2) В процедурата по налагане на санкция малолетният ученик се представлява от родителя си или от оправомощено от родителя лице, а непълнолетният ученик извършва всички действия лично, но със съгласието на родителите си.
- (3) Ученикът има право преди налагане на съответната санкция да бъде изслушан и/или писмено да обясни фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение. Изслушването задължително се извършва в присъствието на психолог или на педагогически съветник.

(4) Родителят на ученика има право да присъства на изслушването и да изрази мнение, както и да участва в процедурата по налагане на санкцията при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

(5) Конкретните условия и ред за налагане на санкциите по чл. 92 се определят с държавния ДОС за приобщаващото образование.

Чл. 101. (1) Заповедта за налагане на санкцията се издава в 14-дневен срок

(2) В заповедта по ал. 1 се посочват видът на санкцията, срокът и мотивите за налагането ѝ.

(3) Заповедта се съобщава в тридневен срок от издаването ѝ на ученика и на родителя му, а заповедта за налагане на санкция "преместване в друго училище" - и на началника на регионалното управление на образованието.

(4) Заповедта по ал. 1 може да се оспорва по административен ред пред органите на МОН

(5) Заповедта по ал. 1 може да се обжалва при условията и по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 102. (1) Наложените санкции се отразяват в ученическата книжка, в личния картон и в бележника за кореспонденция на ученика.

(2) Ученик, на когото е наложена санкция "преместване в друго училище", продължава обучението си в другото училище при условия и по ред, определени със заповед на началника на регионалното управление на образованието.

(3) Ученик, на когото е наложена санкция "предупреждение за преместване в друго училище" и "преместване в друго училище", за срока на санкцията се лишава от правото да получава стипендия за отличен успех.

(4) При налагане на мярката по чл. 92, ал. 2 ученикът няма право да напуска територията на училището по времето на отстраняването си. При изпълнението на мярката училището създава условия за работа с учениците за повишаване на мотивацията и социалните им умения за общуване.

Чл. 103. (1) Санкциите се заличават с изтичане на срока, за който са наложени, или предсрочно по реда, по който са наложени.

(2) По желание на ученика след заличаване на санкциите "преместване в друга паралелка в същото училище" и "преместване в друго училище" той може да продължи обучението си в паралелката или в училището, в което е преместен.

(3) Зачиването се отбелязва в ученическата книжка и в личния картон на ученика.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

РОДИТЕЛИ

Чл. 104. (1) Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището се осъществяват чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на детето или ученика го прави необходимо.

(2) Средство за постоянна връзка между училището и родителя е бележникът за кореспонденция.

(3) Средство за връзка със семейството на ученика може да бъде и електронната поща на един от родителите, както и електронният дневник на паралелката.

Чл. 105. Родителите имат следните права:

1. Периодично и своевременно да получават информация за успеха и развитието на децата им в образователния процес, за спазването на правилата в училището и за приобщаването им към общността;
2. Да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, с учителите и с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време;
3. Да се запознаят с училищния учебен план;
4. Да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на детето или ученика;
5. Най-малко веднъж годишно да получават информация, подкрепа и консултиране в училището по въпроси, свързани с образованието, с кариерното ориентиране и с личностното развитие на децата им;
6. Да избират и да бъдат избирани в общественния съвет на училището;
7. Да изразяват мнение и да правят предложения за развитие на училището.

Чл. 106. (1) Родителите имат следните задължения:

1. Да осигуряват редовното присъствие на детето в задължителното предучилищно образование и на ученика в училище, като уведомяват своевременно училището в случаите на отсъствие на детето или ученика;
 2. Да запишат при условията ЗПУО детето в първи клас или ученика в училище в случаите на преместване в друго населено място или училище;
 3. Редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им в училищната среда, успеха и развитието им в образованието и спазването на училищните правила;
 4. Да спазват правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на детето и ученика;
 5. Да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;
 6. Да участват в родителските срещи;
 7. Да се явяват в училището след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време.
- (2) Родителите, чиито деца се обучават в самостоятелна форма на обучение, както и в самостоятелна организация, са длъжни да гарантират постигането на целите по чл. 5, да осигурят необходимите условия за обучение, познавателни книжки, учебници и учебни помагала, както и да прилагат по свой избор методики и подходи, съобразени с възрастта, индивидуалните потребности и интересите на детето.

ГЛАВА ПЕТА

УЧИТЕЛИ, ДИРЕКТОРИ И ДРУГИ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

Раздел първи

Общи положения

Чл. 107. (1) Учителите, директорите, както и заместник-директорите, които изпълняват норма преподавателска работа, са педагогически специалисти.

(2) Педагогически специалисти са и ръководителите на направление "Информационни и комуникационни технологии", възпитателите, психолозите, педагогическите съветници, логопедите, рехабилитаторите на слуха и говора, корепетиторите, хореографите и треньорите по вид спорт.

(3) Педагогически специалисти са лица, които изпълняват функции:

1. Свързани с обучението, възпитанието и със социализацията, както и с подкрепата за личностно развитие на децата и учениците в училище
2. По управлението на училището.

Чл. 108. (1) Необходимите компетентности като съвкупност от знания, умения и отношения по нива на кариерното развитие за всеки вид педагогически специалист се определят в професионален профил.

(2) Професионалният профил и постигнатите резултати в обучението на учениците им са основа за определяне на приоритети за професионално усъвършенстване, както и за подпомагане на самооценката и за атестирането на педагогическите специалисти.

Чл. 109. Длъжностите на педагогическите специалисти се заемат от български граждани, придобили висше образование в съответното на длъжността професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и професионална квалификация, необходима за изпълнението на съответната длъжност и съобразно изискванията на ЗПУО.

Чл. 110. Функциите, професионалните профили, длъжностите и необходимата за заемането им професионална квалификация, както и условията и редът за повишаване на квалификацията, за кариерното им развитие и за атестирането на педагогическите специалисти, включително критериите за атестиране и съставът на атестационната комисия, се определят с ДОС за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Раздел втори

Права и задължения

Чл. 111. (1) Педагогическите специалисти имат следните права:

1. Да бъдат зачитани правата и достойнството им;
2. Да определят методите и средствата за провеждане на образователния процес съобразно принципите и целите, определени в ЗПУО;
3. Да участват във формирането на политиките за развитие на училището;
4. Да получават професионална подкрепа в процеса на изпълнение на служебните си задължения;
5. Да повишават квалификацията си;
6. Да бъдат поощрявани и награждавани.

(2) Педагогическите специалисти имат следните задължения:

1. Да осъществяват обучение и възпитание на децата и учениците в съответствие с ДОС;
2. Да опазват живота и здравето на децата и учениците по време на образователния процес и на други дейности, организирани от институцията;
3. Да зачитат правата и достойнството на децата, учениците и другите участници в предучилищното и училищното образование и да сътрудничат и партнират със заинтересованите страни;
4. Да поддържат и повишават квалификацията си съобразно политиките за организационно развитие на съответната институция и специфичните потребности на децата и учениците, с които работят с цел подобряване качеството на образованието им.

(3) На педагогическите специалисти се дължи почит и уважение от учениците, родителите, административните органи и обществеността.

Чл. 112. Дежурният учител в училище има следните задължения:

1. Спазва утвърдения от директора график за дежурствата в училището.
2. Идва 30 минути преди започването на учебните занимания, за да установи състоянието на училищната база и подготовката и за учебно-възпитателната дейност.
3. Докладва на ЗД по АСД или ЗД по УД за неизправности и нанесени щети по материалната база и констатирани нарушения.
4. Носи отговорност за реда и дисциплината в училище по време на междучасие.
5. Напуска последен училищната сграда след приключване на смяната.

ГЛАВА ШЕСТА

ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ

Раздел първи

Министерство на образованието.

Чл. 113. (1) Държавната политика в областта на предучилищното и училищното образование се осъществява от Министерския съвет.

(2) Министърът на образованието и науката ръководи и координира провеждането на държавната политика в областта на предучилищното и училищното образование. Министърът на образованието и науката е специализиран орган за управление на системата на предучилищното и училищното образование.

(3) Министърът на образованието и науката упражнява контрол върху дейността на всички институции в системата на предучилищното и училищното образование.

(4) Министърът на образованието и науката упражнява контрол за съответствието на дейността на духовните училища с изискванията на този закон.

Раздел втори

Регионално управление на образованието.

Чл. 114. (1) Регионалните управления на образованието са териториални администрации към министъра на образованието и науката за управление и контрол на системата на предучилищното и училищното образование.

(2) Регионалните управления на образованието осъществяват и методическа подкрепа на училището.

Раздел трети

Орган на местното самоуправление.

Чл. 115. (1) Органите на местното самоуправление осигуряват и контролират:

1. Обхвата на подлежащите на задължително предучилищно и училищно образование деца и ученици;
2. Финансирането на делегираните от държавата дейности и на местните дейности по образование;
3. Условието за целодневната организация на учебния ден;
4. Сигурността на децата и учениците в училище;
5. Здравното обслужване на децата и учениците в училище;
6. Условието за детско и ученическо хранене, отдих и спорт;
7. Безплатен транспорт на децата и учениците при условията на ЗПУО;
8. Разходването и разпределението на други целеви средства от бюджета;
9. Изпълнението на общинската програма за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование и реализирането на местните политики.

(2) Кметовете на общините съгласуват държавния план-прием за училището, както и допълнителния държавен план-прием.

(4) Органите на местното самоуправление и местната администрация осъществяват и други правомощия, предвидени в ЗПУО и в други нормативни актове.

Раздел четвърти

Директор

Чл. 116. (1) Орган за управление и контрол в системата на предучилищното и училищното образование е директорът.

(2) Директорът по ал. 1 управлява и представлява съответната институция.

Чл. 117. Директорът организира и контролира цялостната дейност на институцията в съответствие с правомощията, определени с ДОС за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Чл. 118. (1) В изпълнение на своите правомощия директорът издава заповеди.

(2) Административните актове на директора могат да се оспорват по административен ред съгласно разпоредбите на ЗПУО.

Чл. 119. (1) При отсъствие на директора на училището за срок, по-малък от 60 календарни дни, той се замества от определен със заповед за всеки конкретен случай заместник-директор, а при невъзможност - от определен със заповед педагогически специалист от институцията. Заповедта се издава от директора, а при невъзможност - от РУО.

(2) При отсъствие на директора на училището за срок, по-дълъг от срока по ал. 1, РУО сключва трудов договор с друго лице за временно изпълняване на длъжността "директор".

Раздел пети

Педагогически съвет

Чл. 120. (1) Специализиран орган за разглеждане и решаване на основни педагогически въпроси в училището е педагогическият съвет.

(2) Педагогическият съвет включва в състава си всички педагогически специалисти и заместник-директорите без норма на преподавателска работа.

(3) Директорът на училището е председател на педагогическия съвет.

(4) В заседанията на педагогическия съвет с право на съвещателен глас може да участват представители на обществения съвет, настоятелството, медицинското лице, което обслужва училището, както и други лица.

(5) Директорът на училището, в качеството си на председател на педагогическия съвет, кани писмено представителите на обществения съвет и на настоятелството на заседанията на педагогическия съвет, като им предоставя възможно най-пълна информация по въпросите, които предстои да бъдат обсъждани.

(6) Решенията на педагогическия съвет се приемат с обикновено мнозинство при присъствието на не по-малко от 2/3 от числения му състав и могат да се отменят от самия съвет с квалифицирано мнозинство (2/3 от гласовете на присъстващите).

Чл. 121. (1) Педагогическият съвет в училището:

1. Приема стратегия за развитие на училището за следващите 4 години с приложени към нея план за действие и финансиране;
 2. Приема правилник за дейността на училището;
 3. Приема училищния учебен план;
 4. Приема формите на обучение;
 5. Приема годишния план за дейността на училището;
 6. Приема учебни планове за индивидуална форма на обучение;
 7. Приема мерки за повишаване качеството на образованието;
 8. Приема програма за превенция на ранното напускане на училище;
 9. Приема програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи;
 10. Предлага на директора разкриване на занимания по интереси;
 11. Прави предложения на директора за награждаване на ученици и за налагане на съответните санкции в предвидените в този закон случаи;
 12. Определя училищни символи и ритуали и други отличителни знаци;
 13. Участва със свои представители в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност;
 14. Запознава се с бюджета на училището, както и с отчетите за неговото изпълнение;
 15. Периодично, най-малко три пъти през една учебна година, проследява и обсъжда нивото на усвояване на компетентности от учениците и предлага съвместни мерки между учителите с цел подобряване на образователните резултати;
 16. Упражнява други правомощия, определени с нормативен акт.
- (2) Документите по ал. 1, т. 1 - 5 и т. 7 - 9 се публикуват на интернет страницата на училището.

Раздел шести

Обществен съвет

Чл. 122. (1) С цел създаване на условия за активни и демократично функциониращи общности към училището функционира обществен съвет.

(2) Общественият съвет е орган за подпомагане на развитието на училището и за граждански контрол на управлението им.

Чл. 123. (1) Общественият съвет се състои от нечетен брой членове и включва един представител на финансиращия орган и най-малко трима представители на родителите на деца и ученици от съответната институция.

(2) Представителите на родителите се излъчват от събрание на родителите, свикано от директора на училището. На събранието се определя броят на представителите на родителите и се избират и резервни членове на обществения съвет.

(3) Председателят на обществения съвет се избира от членовете му.

(4) Членовете на обществения съвет се определят за срок не по-дълъг от три - четири години.

Чл. 124. (1) Общественият съвет се свиква на заседание най-малко 4 пъти годишно, като задължително провежда заседание в началото на учебната година.

(2) С право на съвещателен глас в работата на обществения съвет участват поне трима представители на ученическото самоуправление.

(3) С право на съвещателен глас в работата на обществения съвет участва и представител на настоятелството.

(4) В заседанията на общественения съвет могат да бъдат канени и служители на институцията, на регионалното управление на образованието, експерти, на работодателите, на синдикатите, на юридическите лица с нестопанска цел и други заинтересовани лица.

Чл. 125. (1) Директорът на училището има право да присъства на заседанията на общественения съвет и да изразява становище по разглежданите въпроси.

(2) Директорът е длъжен при поискване от общественения съвет да предоставя всички сведения и документи, необходими за дейността му.

(3) При необходимост директорът може да отправи искане до председателя на обществения съвет за свикването му.

Чл. 126. (1) Общественият съвет в училището:

1. Одобрява стратегията за развитие на училището и приема ежегодния отчет на директора за изпълнението ѝ;

2. Участва в работата на педагогическия съвет при обсъждането на програмата за превенция на ранното напускане на училище и на програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи и при обсъждане на избора на ученически униформи;

3. Предлага политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес въз основа на резултатите от самооценката на институцията, външното оценяване, и инспектирането на училището;

4. Дава становище за разпределението на бюджета по дейности и размера на капиталовите разходи, както и за отчета за изпълнението му;

5. Съгласува предложението на директора за разпределение на средствата от установеното към края на предходната година превишение на постъпленията над плащанията по бюджета на училището или детската градина;

6. Съгласува училищния учебен план;

7. Участва с представители в комисиите за атестиране на директорите при условията и по реда на ДОС за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;

8. Съгласува избора от учителите в училището на учебниците и учебните комплекти;

9. Сигнализира компетентните органи, когато при осъществяване на дейността си констатира нарушения на нормативните актове;

10. Дава становище по училищния план-прием;

11. Участва в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност.

(2) При неодобрение от обществения съвет на актовете по ал. 1, т. 1 и 6 те се връщат с мотиви за повторно разглеждане от педагогическия съвет. При повторното им разглеждане педагогическият съвет се произнася по мотивите и взема окончателно решение.

Чл. 127. Условията и редът за създаването, устройството и дейността на обществения съвет се уреждат с правилник, издаден от министъра на образованието и науката.

Раздел седми

Настоятелство

Чл. 128. (1) Настоятелствата са независими доброволни сдружения за подпомагане дейността на образователната институция.

(2) Настоятелството е юридическо лице с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност и организира дейността си при условията и по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел и в съответствие с разпоредбите на ЗПУО и на устава си.

Чл. 129. (1) Органи на настоятелството са общото събрание и съветът на настоятелите.

(2) Членовете на съвета на настоятелите се избират от общото събрание за срок до 4 години.

(3) Съветът на настоятелите избира измежду членовете си председател.

Чл. 130. За постигане на целите си настоятелството:

1. Съдейства за осигуряване на допълнителни финансови и материални средства за училището и контролира целесъобразното им разходване;
2. Подпомага изграждането и поддържането на материално-техническата база на училището;
3. Съдейства при организиране на ученическото хранене, за осигуряване на транспорт и при решаването на други социално-битови проблеми на децата, учениците, учителите от училището;
4. Съдейства за реализирането на програми по проблемите на децата и учениците, за заниманията по интереси, организирания отход, туризъм и спорт с децата и учениците;
5. Организира и подпомага обучения на родителите по въпросите на възпитанието и развитието на техните деца;
6. Организира обществеността за подпомагане на училището;
7. Сигнализира компетентните органи при извършени нарушения в системата на предучилищното и училищното образование.

ГЛАВА СЕДМА

ФИНАНСИРАНЕ И ИМУЩЕСТВО

Раздел първи

Финансиране

Чл. 131. (1) Дейностите в системата на предучилищното и училищното образование се финансират със средства от държавния бюджет, бюджетите на общините, европейски фондове и програми и други източници.

(2) Средствата от държавния бюджет са за:

1. Издръжка на дейностите по възпитание и обучение на децата и учениците;
2. Подпомагане на равния достъп и подкрепа за личностно развитие;
3. Развитие на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие;
4. Изпълнение на национални програми за развитие на образованието.

Чл. 132. (1) Средствата за издръжка на дейностите по възпитание и обучение на децата и учениците се разпределят между бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет, финансиращи държавни и общински училища и детски градини, въз основа на единни разходни стандарти определени с акт на Министерския съвет.

(2) Размерите на стандартите се определят в зависимост от:

1. Съдържанието на дейностите по възпитанието и обучението на децата и учениците;
2. Вида и спецификата на училището или детската градина и формата на обучение;
3. Професионалното направление на обучението;

4. Обективни географски и демографски характеристики на общината, оказващи влияние върху достъпа до образование.
- (3) Първостепенните разпоредители с бюджет разпределят получените по стандарта средства за всяка дейност между училищата и детските градини въз основа на формули за съответната дейност. Формулите включват основни и допълнителни компоненти.
- (4) Формулите се утвърждават от първостепенните разпоредители съгласно нормативните документи, след обсъждане с директорите на детските градини и училищата. Утвърдените формули се прилагат от началото на бюджетната година и не могат да бъдат променяни до края й.
- (5) Основните компоненти на всяка формула са стандартът и броят на децата и учениците в детските градини и училищата за съответната дейност. Допълнителните компоненти на формулата могат да бъдат обективни географски, демографски, инфраструктурни и други показатели, определящи различия в разходите за едно дете или един ученик, или показатели, отразяващи националната и общинската образователна политика. Числеността на персонала не могат да бъдат компоненти на формулите.
- (6) Средствата по за всяка дейност се разпределят:
1. На базата на основните компоненти на формулите;
 2. Въз основа на допълнителни компоненти на формулата.
- (7) Като част от допълнителните компоненти на формулата за съответната дейност може да се предвиди резерв за нерегулярни разходи в размер до три на сто от средствата за съответната дейност. Неразпределените към 15 ноември на текущата година средства от резерва се предоставят на училищата и детските градини по съответната дейност, като се разпределят пропорционално на броя на децата и учениците.
- (8) Като част от формулите се утвърждават и:
1. Условията и редът за разпределение на средствата по отделните допълнителни компоненти, включени в съответната формула, в т.ч. резерва;
 2. Правила за промени в разпределението на средствата между училищата и детските градини при изменение на основните компоненти на формулата.
- (9) В случаите на разлики между разчетения брой на децата и учениците, въз основа на които са предвидени средствата по ЗПУО, със закона за държавния бюджет на Република България за съответната година и данните по информационната система на Министерството на образованието и науката към 1 януари на текущата година, се извършват компенсирани промени по съответните бюджети и бюджета на Министерството на образованието и науката за размера на средствата, необходими за отстраняване на тези разлики.
- (10) Когато разчетеният брой на децата и учениците е по-висок от броя на децата и учениците по информационната система, до извършването на промените по ал. 11 се заделя като резерв разликата от средствата, формирана по съответния стандарт.
- (11) Когато разчетеният брой на децата и учениците е по-нисък от броя на децата и учениците по информационната система, средствата по формулата за съответната дейност се разпределят, като недостигът се разпределя пропорционално на средствата по формула до извършването на промените по ал. 11.
- (12) Промени в разпределението на средствата по формула през бюджетната година в резултат от промени в броя на децата и учениците се допускат само в следните случаи:
1. Преместване на дете или ученик между институции, финансирани от един и същ първостепенен разпоредител с бюджет;
 2. Когато в началото на учебната година е необходимо да бъде финансиран по-големият брой на децата или учениците в някои институции, финансирани от един и същ първостепенен разпоредител с бюджет.
- (13) Министерският съвет определя:
1. Условията и реда за получаване на средствата по ал. 4;
 2. Минималния размер на добавката за условно постоянни разходи по ал. 18.

(14) Министерският съвет може да одобри допълнителни изисквания към формулите по ал. 4 и правила за разпределение на средствата по тях, както и допълнителни изисквания, на които да отговарят системите на делегираните бюджети.

(15) Освен средствата по ал. 4 в училището се включват и приходи за сметка на:

1. Установеното към края на предходната година превишение на постъпленията над плащанията по бюджета на училището;
2. Собствените приходи на училището;
3. Допълнително финансиране, осигурено за сметка на други средства по бюджета на финансиращия орган;
4. Дължимите към бюджета на училището средства, непреведени от финансиращия орган към края на предходната година.

Чл. 133. (1) Средствата за подпомагане на равния достъп и за подкрепа за личностно развитие включват:

1. Ученически стипендии;
2. Транспорт на деца и ученици;
3. Закупуване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти за безвъзмездно ползване;
4. Целодневна организация на учебния ден и хранене;
5. Дейности, свързани с общата подкрепа за личностно развитие;
6. Дейности, свързани с допълнителната подкрепа за личностно развитие;
7. Дейности, свързани с ученическия отход и спорт;
8. Реализиране на училищни програми за превенция на отпадането от училище и за намаляване броя на преждевременно напусналите;
9. Подкрепа за ученици с изявени дарби;
10. Други дейности, спомагащи за повишаване на обхвата и равния достъп до образование.

(2) За децата в задължителна предучилищна възраст и за учениците от населени места, в които няма детска градина или училище, задължително се осигуряват средства от държавния бюджет за транспорт до училище и обратно.

(3) Средствата за изпълнение на дейностите за ресурсно подпомагане на децата и учениците със специални образователни потребности се предоставят на училището, в което те се обучават.

Чл. 134. (1) Средствата за развитие на училището включват:

1. Разходи за подобряване на материалната база;
2. Средства за повишаване на качеството на обучението;
3. Средства за развитие и за подпомагане на персонала;
4. Други разходи, насочени към подобряване на физическата среда и на образователния процес.

(2) Средствата по ал. 1, т. 2 се предоставят на училището за постигнати високи образователни резултати и се използват, както следва:

1. За високи образователни резултати - за допълнително финансиране на дейностите и/или за поощряване на педагогическите специалисти;

(3) Условието и редът за разпределение на средствата по ал. 1 се определят от Министерския съвет за средствата от държавния бюджет и/или съгласно правилата за финансиране от съответния европейски фонд или програма.

Чл. 135. (1) Училището прилага система на делегиран бюджет, която дава право на директора на училището:

1. На второстепенен разпоредител с бюджет;
2. Да извършва компенсирани промени по плана на приходите и разходите, в т.ч. между дейности, като уведомява за това първостепенния разпоредител с бюджет;

3. Да се разпорежда със средствата на училището;

4. Да определя числеността на персонала, индивидуалните възнаграждения, преподавателската натовареност и броя на групите и паралелките, както и броя на учениците в тях съобразно утвърдения бюджет на училището и нормите, определени в подзаконовите нормативни актове, като осигурява прилагането на учебния план.

(2) Първостепенните разпоредители с бюджет делегират права на директорите на училища да реализират собствени приходи, като им предоставят за управление ползваната от тях държавна или общинска собственост в случаите, в които те не разполагат с тези права по силата на нормативен акт. По изключение може да не се делегира правото за реализиране на приходи от ползваната от училищата държавна или общинска собственост, когато тя представлява относително териториално обособена единица, която има самостоятелно отчитане на разходите и не представлява част от присъщата на училището дейност.

Чл. 136. (1) Министерството на образованието и науката публикува на интернет страницата си информация по видове стандарти, допълващи стандарти и нормативи по първостепенни разпоредители с бюджет.

(2) Първостепенните разпоредители с бюджет публикуват на интернет страницата си информация по институции и по компоненти за разпределението на средствата по формули.

(3) Училището публикува на интернет страницата си утвърдения си бюджет и отчета за изпълнението му.

Чл. 137. Директорът представя на общественния съвет и пред общото събрание на работниците и служителите тримесечни отчети за изпълнението на бюджета на училището в срок до края на месеца, следващ съответното тримесечие.

Чл. 138. (1) Собствени приходи на училището са:

1. Приходите от наем на недвижими имоти и движими вещи;
2. Приходите от собствени земеделски земи и гори;
3. Приходите от права на интелектуална собственост;
4. Приходите от реализация на продукция и услуги от практическо обучение;
5. Приходите от дарения и завещания;
6. Други приходи, определени с нормативен акт.

(2) Първостепенните разпоредители с бюджет не могат да намаляват размера на средствата от държавния или общинския бюджет, определени при условията и по реда на ЗПУО за сметка на собствените им приходи.

Чл. 139. Допълнително финансиране се предоставя:

1. По решение на първостепенния разпоредител с бюджет, по ред и условия, определени от него;
2. За паралелки с брой на учениците под нормативно определения минимум, определено като размер с подзаконов нормативен акт;
3. За плащания, дължими от институции, прилагащи система на делегиран бюджет в рамките на текущата година, като тези средства подлежат на възстановяване по бюджета на първостепенния разпоредител с бюджет за сметка на бюджета на институцията, прилагаща система на делегиран бюджет за следващата година, при условия и по ред, определени от първостепенния разпоредител с бюджет.

Чл. 140. (1) В случай че просрочените задължения на училището надвишат утвърдените нормативи в годишен размер, директорът носи дисциплинарна отговорност по реда на Кодекса на труда. Предложението за налагане на дисциплинарно наказание се прави от финансиращия орган.

(2) В случаите по ал. 1 в едномесечен срок от установяване на превишението, когато е наложено дисциплинарно наказание, директорът съставя и изпълнява програма за оптимизация на разходите и преодоляване на недостига, която се утвърждава от финансиращия орган.

Чл. 141. (1) Издръжката на децата в предучилищното образование в училище се осигурява със средства от държавния бюджет и със средства от общинския бюджет.

(2) Родителите на децата заплащат такси за издръжка на дейности, които не се финансират от държавния бюджет.

(3) Размерът и редът за заплащане на таксите по ал. 2 се определят с акт на Министерския съвет.

(4) Родителите не заплащат такси в случаите, определени с нормативен акт.

Раздел втори

Имущество

Чл. 142. Държавните и общинските недвижими имоти, предоставени за управление на училището, са публична държавна, съответно публична общинска собственост.

Чл. 143. Придобитите възмездно от училището недвижими имоти и движими вещи са със статут на частна държавна, съответно частна общинска собственост.

Чл. 144. Придобитите безвъзмездно от училището недвижими имоти и движими вещи, както имотите и вещите, собствеността върху които им е възстановена, са собственост на училището.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Настоящият правилник за дейността на училището е приет на заседание на Педагогическия съвет – Протокол № РД-05-15/10.09.2026 г.

§2. Правилникът може да бъде променен само от органа, който го е гласувал – Педагогическия съвет.

§3. Изготвянето на Правилника е съобразено с числеността на персонала, категорията училище и специфичните училищни дейности.

§4. Правилникът е изготвен в съответствие с ЗПУО и действащите към момента нормативни документи.

§5. Педагогическият съвет взема решения от неговата компетенция по въпроси, неуредени в този Правилник.

§6. С настоящия правилник са запознати педагогическият и непедагогическият персонал на училището и учениците.

§7. Неизпълнението на училищния правилник е нарушение на трудовата дисциплина и за неговото неспазване работниците и служителите носят дисциплинарна отговорност и се наказват съгласно КТ.